

Raport
z konferencji i towarzyszącego jej spotkania
przedstawicieli młodych akademii z państw europejskich
Kraków, 17-18 listopada 2016 r.

Opracowanie:

dr hab. Konrad Osajda, Przewodniczący Akademii Młodych Uczonych

dr hab. Michał Wierzchoń, Zastępca Przewodniczącego Akademii Młodych Uczonych

Przewodniczący
Akademii
Młodych
Uczonych
dr hab.
Konrad Osajda

Zastępca
Przewodniczącego
Akademii
Młodych
Uczonych
dr hab.
Michał Wierzchoń

W dniach 17-18.11.2016 r. w Krakowie odbyła się konferencja oraz towarzyszące jej spotkanie, w którym udział wzięli przedstawiciele akademii młodych uczonych z wielu krajów europejskich. Gospodarzem była polska Akademia Młodych Uczonych PAN.

Pierwszy dzień obrad, przygotowany we współpracy z Biurem Doskonałości Naukowej PAN, poświęcony był dyskusji na barierami w częstszym uzyskiwaniu przez polskich naukowców grantów ERC oraz pomysłom na ich pokonanie wynikającym z doświadczeń naukowców z innych krajów. Spotkanie otworzyła prezentacja Prezesa PAN Edwarda Necki, która stała się wstępem do ożywionej dyskusji. Spośród przedstawicieli polskich naukowców udział w niej wzięli goście specjalni: prof. Andrzej Jajszczyk (Prezes Oddziału PAN w Krakowie) oraz prof. Stefan Dziembowski (jeden z nielicznych Polaków, którzy grant ERC otrzymali). Natomiast z ramienia AMU brali udział w dyskusji: prof. Janusz Bujnicki (też laureat grantu ERC), prof. Dominik Dorosz oraz dr hab. Konrad Osajda. Moderatorem był dr hab. Michał Wierzchoń. Zgodnie z planem spotkania przygotowanym przez władze AMU dyskutowano m.in. na temat ograniczeń administracyjnych, wsparcia instytucjonalnego, oceny jednostek przyjmujących i jednostek macierzystych kandydata.

Drugi dzień spotkania poświęcono wymianie doświadczeń z dotychczasowej działalności poszczególnych młodych akademii oraz omawianiu kwestii wskazywanych przez nie jeszcze przed spotkaniem i w jego trakcie za szczególnie istotne. W konsekwencji rozważano m. in. następujące problemy:

- finansowanie młodych akademii (w różnych krajach są różne modele, ale, w porównaniu z polską AMU, zwraca uwagę znacznie wyższe finansowanie statutowe pozwalające w jego ramach na wykonywanie wielu zadań należących do kompetencji AMU, a także pozyskiwanie przez akademie zewnętrznych sponsorów – fundacji wspierających naukę, a także pochodzących z businessu czy nawet akcji fundrisingowych; stworzenie funduszy Akademii pozwalających jej na stabilne bieżące działanie, np. własny budżet każdego członka na podróże i hotele związane z realizacją projektów i zadań w Akademii)
- problem prawdopodobnego marnotrawienia bardzo istotnych środków finansowych przez funkcjonujący na szczeblu europejskim – ERC – i krajowym sposób finansowania badań naukowych i poszukiwanie ewentualnych rozwiązań alternatywnych:
- naukowcy spędzają bardzo wiele czasu na przygotowywaniu aplikacji, a ze względu na niski współczynnik sukcesu, w większości aplikacje te nie prowadzą do pozyskania środków na badania, a więc są stratą czasu naukowców, którzy mogliby

www.amu.pan.pl

kontakt:
Anna Bielec,
Gabinet Prezesa PAN
PKiN, Pl. Defilad 1
00-901 Warszawa,
22 182 61 14,
amu@pan.pl

poświęcić go na prowadzenie realnych badań

- *zmniejszanie się szans na pozyskanie finansowania, jeśli na wcześniejszym etapie kariery go nie pozyskano, i nie można wykazać się w CV zrealizowaniem grantu*
- *strata istotnego czasu naukowców, jaki mógłby zostać poświęcony na prowadzenie badań na ewaluację licznych aplikacji w różnych programach badawczych (co do tej kwestii przedstawiciele młodych akademii postanowili przygotować i przeprowadzić badanie w najbliższym czasie);*
- *miejsce artystów w strukturze akademii nauk i młodych akademii (dopuszczalność członkostwa artystów, kooperacja między artystami a naukowcami)*
- *dopuszczalność przystępowania do Akademii obcokrajowców zależna od tego, czy kryterium przy naborze ma być narodowość (obywatelstwo), czy miejsce prowadzenia działalności naukowej, czy nawet tylko współpraca z jednostkami naukowymi z danego kraju*
- *język roboczy krajowych młodych akademii (czy ma to być język ojczysty, czy może język angielski, co byłoby szczególnie istotne w kontekście włączania do Akademii obcokrajowców)*
- *kryzys uchodźczy w Europie (wybór uchodźców – naukowców na członków młodych Akademii, działalność młodych akademii na rzecz uchodźców, zwłaszcza w sferze promocji nauki)*
- *stworzenie sieci społecznościowej, na której byliby naukowcy i łatwo oraz nieformalnie mogliby, po pierwsze, siebie poznawać, a, po drugie, być znajdowani jako specjaliści z danej dziedziny*
- *włączenie krajowych młodych akademii, na wzór szwedzkiej młodej akademii, w konkurs L'Oreal Women In Science (w Szwecji to młoda akademia dokonuje ewaluacji aplikacji)*
- *organizacja akcji popularyzacji nauki dla szkół jako metoda kształtowania wizerunku naukowców (np. wykłady przez Skype, stworzona przez holenderską młodą akademię gra Mundus, organizowane przez szwedzką młodą akademię summer schools dla uczniów)*
- *potrzeba intensyfikacji współpracy między krajowymi młodymi akademiami z różnych państw oraz innymi organizacjami dbającymi o rozwój nauki ze względu na większe znaczenie wspólnego stanowiska od stanowisk indywidualnych akademii.*

Kamela Osajda

www.amu.pan.pl

*kontakt:
Anna Bielec,
Gabinet Prezesa PAN
PKiN, Pl. Defilad 1
00-901 Warszawa,
22 182 61 14,
amu@pan.pl*

Warszawa, 23 listopada 2016 r.